

KLASA: 602-04/13-04/0047
URBROJ: 355-02-04-18-0019
Zagreb, 4. svibnja 2018. godine

AKREDITACIJSKA PREPORUKA
Agencije za znanost i visoko obrazovanje
u postupku reakreditacije
Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija

U postupku reakreditacije visokih učilišta, koja je temeljem godišnjeg plana Agencije za znanost i visoko obrazovanje (u daljnjem tekstu: Agencija), provedena u akademskoj godini 2013./2014., vrednovano je Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji.

Dana 27. listopada 2014. godine Agencija je, uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, donijela Akreditacijsku preporuku (KLASA: 602-04/13-04/0047; URBROJ: 355-02-04-14-7) kojom je ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje preporučeno:

„1. Izdavanje pisma očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za djelatnost visokog obrazovanja i znanstvenu djelatnost Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima.

Ukoliko Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji ispuni tražene uvjete za djelatnost visokog obrazovanja i znanstvenu djelatnost prije isteka pisma očekivanja, preporuča se, po dostavi dokaza, razmotriti izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti.“

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta izdalo je, dana 12. prosinca 2014. godine, pismo očekivanja (KLASA: UP/I-602-04/14-13/00043; URBROJ: 533-20-14-0002) s rokom uklanjanja nedostataka od 3 godine za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima.

Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji dostavilo je, dana 5. siječnja 2018. godine, Agenciji dokaze o ispunjavanju uvjeta iz pisma očekivanja (KLASA: 602-04/18-2/0001; URBROJ: 380-01/1-18-001), a koji između ostalog, sadrže i Strateški program znanstvenih istraživanja u razdoblju od 2018. godine do 2022. godine. Budući da je u međuvremenu donesen izmijenjeni i dopunjeni Strateški program znanstvenih istraživanja Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija u razdoblju od 2018. godine do 2023. godine, Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji dostavilo je Agenciji i navedeni dokument zajedno sa popratnom dokumentacijom koja se odnosi na uspostavu infrastrukture te provedbu Strateškog programa (dopis KLASA: 602-04/18-02/0001; URBROJ: 380-01/1-18-027, od dana 1. veljače 2018. godine). Ocjenjujući da ispunjava propisane uvjete podnositelj traži, u skladu s mjerodavnim propisima, izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti.

Svu zaprimljenu dokumentaciju je Akreditacijski savjet razmatrao na svojoj 95. sjednici, održanoj dana 24. travnja 2018. godine, te je donio mišljenje o ispunjavanju uvjeta traženih pismom očekivanja.

Naime, a vezano za uvjete propisane Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Akreditacijski savjet je utvrdio da Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji ispunjava kriterij propisan člankom 6. stavkom 3. Pravilnika koji se odnosi na omjer između ukupnog broja stalno zaposlenih nastavnika i ukupnog broja upisanih studenata koji ne smije biti veći od 1:30. Iz dokumenta Analiza uvjeta izvođenja studija vidljivo je da omjer između ukupnog broja stalno zaposlenih nastavnika i ukupnog broja upisanih studenata na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima iznosi **1:22,09**.

Nadalje, Akreditacijski savjet je također utvrdio da **poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Povijest i poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Kroatologija** udovoljavaju kriteriju iz članka 13. stavka 2. Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne Novine“, broj 24/10) kojim je propisano da od ukupnog broja norma sati za sveučilišni studijski program najmanje jednu polovicu trebaju izvoditi zaposlenici s punim radnim vremenom izabrani u znanstveno-nastavna i/ili umjetničko-nastavna zvanja. Iz dokumenta Analiza uvjeta izvođenja vidljivo je da je omjer norma sati stalno zaposlenih nastavnika i ukupnih norma sati na poslijediplomskome sveučilišnom (doktorskom) studiju Povijest **0,54**, a na poslijediplomskom sveučilišnom (doktorskom) studiju Kroatologija **0,50**. Slijedom navedenog, **svi studijski programi koji se izvode na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima ispunjavaju navedeni uvjet propisan člankom 13. stavkom 2. Pravilnika.**

Vezano uz uvjete propisane Pravilnikom o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne Novine“, broj 83/10), analizom podataka koje je dostavilo Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji, Akreditacijski savjet je utvrdio da Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji ispunjava minimalan uvjet propisan člankom 22. stavkom 10. točkom 1. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne Novine“, broj 45/09) za izdavanje pozitivne akreditacijske preporuke koja je preduvjet za izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima, odnosno da Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji imaju usvojen strateški program znanstvenih istraživanja za razdoblje od najmanje pet godina u znanstvenom području u kojem obavljaju djelatnost koji sadrži sve elemente navedene u članku 3. stavku 1. točki 1. Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10).

Vezano za preporuke za poboljšanje sadržane u izvješću stručnog povjerenstva, Akreditacijski savjet je utvrdio da su se Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji detaljno očitovali po svakom kriteriju svakog od sedam standarda navodeći što je sve napravljeno u razdoblju određenom pismom očekivanja te pokazujući napredak koji je postignut u navedenom razdoblju, a sve slijedeći preporuke za poboljšanje sadržane u izvješću stručnog povjerenstva. Uz očitovanje, Sveučilište u

Zagrebu Hrvatski studiji su za svako od navedenih poboljšanja dostavili i dokaze (sadržani u prilogu navedenog očitovanja).

Što se tiče glavnih preporuka koje su sadržane u Akreditacijskoj preporuci od dana 27. listopada 2014. godine i Pismu očekivanja od dana 12. prosinca 2014. godine, **Akreditacijski savjet je, detaljnom analizom dostavljene dokumentacije, u bitnom utvrdio sljedeće:**

- da je Senat Sveučilišta u Zagrebu, dana 17. siječnja 2017. godine donio Odluku o promjeni statusa Sveučilišnog centra Hrvatskih studija u Sveučilišni odjel Hrvatskih studija, a kojom Odlukom je proveden preustroj Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija iz sveučilišnog centra u sveučilišni odjel,
- da su na temelju navedene Odluke imenovana privremena tijela koja su imala zadaću provesti promjenu statusa i akata Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija (Odluka je sadržana u prilogu očitovanja),
- da je, a vezano za preporuku razvoja koherentnog, prepoznatljivog identiteta i s njim povezanog fokusa na studijske programe i znanstvenu djelatnost, dana 4. prosinca 2017. godine, donesena Odluka o prihvaćanju prijedloga profila i naziva novog studija filozofije na Hrvatskim studijima čime se Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji usredotočuju na kulturni identitet općenito i na nacionalni kulturni identitet, filozofsku antropologiju i filozofiju kulture,
- da su Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji reformirali sve postojeće preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe u smjeru usredotočenja na hrvatski kulturni identitet te da dalje nastavljaju raditi na navedenoj reformi i da je proces odobravanja navedenih izmjena i dopuna prošao svu propisanu proceduru u skladu s aktima Sveučilišta u Zagrebu,
- da je osnovan Znanstveni zavod Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija unutar kojeg se obavlja, koordinira, objedinjuje, razvija i prati znanstvena djelatnost,
- da je osnovan Ured za projekte i znanstvenu suradnju i donesen strateški program znanstvenih istraživanja Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija u razdoblju od 2018. godine do 2022. godine (navedeni strateški program je u međuvremenu izmijenjen i dopunjen te također dostavljen Agenciji dana 1. veljače 2018. godine, a odnosi se na razdoblje od 2018. – 2023. godine),
- da je, a vezano za preporuku bolje integracije jednih studijskih programa s drugima, kao i općim profilom institucije, kao i bolje integracije studijskih programa s tekućim znanstvenim aktivnostima koje moraju biti proširene, Odbor za provedbu postupka rješavanja pravnog statusa, znanstveno-nastavnog profila i ustroja Hrvatskih studija, donio preporuke koje je prihvatio Rektorski kolegij u užem sastavu, a potom usvojio Senat Sveučilišta u Zagrebu dana 17. siječnja 2017. godine, a koje preporuke sadržavaju smjernice za stvaranje prepoznatljivog i jedinstvenog profila Hrvatskih studija kroz izmjene postojećih i izradu novih studijskih programa. Izmjenama postojećih studijskih programa Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji nastojali su na razini svih predmeta uvesti najmanje jednu sastavnicu, a na razini studijskog programa svaku od četiri međusobno paralelne sastavnice: 1.

općeteorijska i metodološka, 2. nacionalna ili hrvatska (kroatološka), 3. europska i 4. globalna čime se treba postići koherentnost, prepoznatljiv identitet i svrhovitost Hrvatskih studija, zadržava nacionalna komponenta, ali se na nju ne ograničava. Također su uvedeni i zajednički izborni predmeti čime se također doprinosi integraciji studijskih programa,

- da se priprema uvođenje novih studijskih programa i modula čime se pridonosi koherentnosti institucije i konvergenciji studijskih programa (studij filozofije i kulture, studij hrvatskog iseljništva, studij kultura u Bosni i Hercegovini),
- da se u strateškom programu navode glavni smjerovi istraživanja koji proizlaze iz osnovnoga tematskog područja istraživanja Hrvatskih studija – interdisciplinarno proučavanje društva, kulture i jezika i to kako u općem segmentu (kulturološkom), tako i u njegovom užem obliku (kroatološkom) čime na razini znanstveno-istraživačke djelatnosti stvara jedinstveni i koherentni kulturološko-kroatološki profil institucije, a samim time stvara i veća integracija sa studijskim programima koji su se kroz svoje izmjene i dopune fokusirali na navedeni profil institucije. Konvergencija studijskih programa sa znanstvenim istraživanjima kao i njihova međusobna integracija očituje se i kroz interdisciplinarni pristup u glavnim smjerovima istraživanja,
- da se uvođenjem studija Filozofije i kulture kao studija s inovativnim profilom (kulturološki usmjerene filozofije i filozofski usmjerene kulturologije) otklanja preklapanje sa studijskim programima drugih sastavnica Sveučilišta u Zagrebu,
- da se u skladu s preporukom nastavljanja internacionalizacija studijskih programa, u sklopu čega Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji studentima nude kolegije na engleskom i drugim svjetskim jezicima. Također, sklopljeni su i bilateralni sporazumi koji doprinose povećanju potencijala za uspostavu međunarodnih mreža. Dodatno, povećan je broj stranih studenata putem programa međunarodne mobilnosti Erasmus+ kao i temeljem sklopljenih međunarodnih sporazuma,
- da je, Odlukom Znanstveno-nastavnog vijeća Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija od dana 8. srpnja 2014. godine, osnovano Savjetovalište Hrvatskih studija, čija je, između ostalog, zadaća pružanje besplatne psihološke i druge savjetodavne pomoći i potpore studentima i zaposlenicima Hrvatskih studija u nošenju s osobnim i profesionalnim poteškoćama,
- da su praksa izbora mentora i obveze mentora uređeni Pravilnikom o poslijediplomskim studijima Hrvatskih studija i Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu,
- da se uključivanje uspješnih studenata u tekuće istraživačke projekte odvija putem sustava demonstrature,
- da je Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji potpisao Sporazum o suradnji s Centrom za informiranje i savjetovanje o karijeri Hrvatskog zavoda za zapošljavanje u okviru kojeg se provode razne aktivnosti u svrhu

profesionalnog usmjeravanja studenata Hrvatskih studija i olakšavanja procesa izlaska na tržište rada,

- da je, kroz povećanje broja novih zaposlenika, došlo do smanjenja nastavnog opterećenja stalno zaposlenih nastavnika na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima,
- da su, a vezano za preporuku povećanja mobilnosti nastavnika, nastavnici Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija u razdoblju od 2014.-2017. godine, između ostalog, ostvarili 123 odlazne mobilnosti u vidu znanstvenih/stručnih boravaka, dok je istodobno na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima boravilo 73 gostujuća predavača, inozemna znanstvenika-istraživača u vidu znanstvenih/stručnih boravaka. Navedeno se povećanje također očituje kroz sudjelovanje znanstveno-nastavnog osoblja na 71 konferenciji i organizaciji ili suorganizaciji 65 konferencija. Dodatno, u navedenom razdoblju zaposlenici Hrvatskih studija sudjelovali su i u 63 projekta financiranih iz različitih domaćih i stranih izvora financiranja.

Slijedom navedenog te uzimajući u obzir iz inače vrlo opsežne priložene dokumentacije kao mjerodavne samo one dokaze koji su povezani s ispunjavanjem uvjeta iz pisma očekivanja te koji se odnose na otklanjanje glavnih nedostataka utvrđenih u postupka reakreditacije, odnosno uvjete propisane Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta („Narodne novine“, broj 24/10), Pravilnikom o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice („Narodne novine“, broj 83/10) te povezanim sa izvješćem stručnog povjerenstva, Akreditacijski savjet smatra kako ne postoji niti jedna zapreka za donošenje mišljenja o uklanjanju nedostataka utvrđenih pismom očekivanja, odnosno izdavanju potvrde o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti. Iako svjestan činjenice da je cjelokupan proces bio opterećen raznovrsnim sukobima, Akreditacijski savjet ih, prilikom donošenja svojeg mišljenja, nije uzeo u obzir budući da ti sukobi, ni u jednom dijelu, nisu relevantni za odlučivanje u ovom postupku.

Zaključno, Akreditacijski savjet želi istaknuti kako reakreditacijski postupak nije postupak u okviru kojeg se rješava eventualno pitanje zakonitosti, odnosno nezakonitosti pravnog statusa i položaja Sveučilišta u Zagrebu Hrvatskih studija unutar Sveučilišta u Zagrebu, već to pitanje treba rješavati u drugim postupcima. Naime, *reakreditacija* visokih učilišta je postupak vanjskog vrednovanja kvalitete postojećih subjekata vrednovanja i/ili studijskih programa u kojem se donosi akreditacijska preporuka s ocjenom i preporukama za poboljšanje, radi potvrde ispunjavanja uvjeta za nastavak obavljanja djelatnosti i/ili izvođenje studijskih programa visokih učilišta te potvrde ispunjavanja uvjeta za nastavak obavljanja djelatnosti znanstvenih organizacija te stoga sa stanovišta kvalitete status Odjela nije ključan. Akreditacijski savjet pri tomu napominje da je Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji u reakreditacijskom postupku zapravo ocijenjeno relativno dobrim ocjenama, a preporuke sadržane u pismu očekivanja odnosile su se na nedostatke u nekim točno određenim pitanjima.

Stoga, pozivajući na načelo da se visoko obrazovanje temelji na akademskim slobodama, akademskoj samoupravi i autonomiji sveučilišta, Akreditacijski savjet je posebno uzeo u obzir kako odredbu članka 4. stavka 5. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 02/07, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13, 101/14, 60/15) koja propisuje, između ostalog, da je uređenje unutarnjeg ustroja dio autonomije sveučilišta tako i odredbu članka 59. navedenog Zakona koja za ta pitanja propisuje nadležnost senata.

U skladu s navedenim, a temeljem članka 22. stavka 3. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“, broj 45/09) te uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta, doneseno na 95. sjednici, održanoj dana 24. travnja 2018. godine, Agencija za znanost i visoko obrazovanje preporuča ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje:

- 1. Izdavanje potvrde Sveučilištu u Zagrebu o ispunjavanju uvjeta za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti na Sveučilištu u Zagrebu Hrvatskim studijima.**
- 2. Naknadno praćenje djelatnosti visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti iz točke 1. koje obuhvaća sljedeće:**
 - donošenje akcijskog plana u cilju unaprjeđenja kvalitete u roku od 6 mjeseci od dana dostavljanja potvrde i dostavljanje akcijskog plana Agenciji, te
 - izvještavanje Agencije jednom godišnje o realizaciji akcijskog plana uključujući ažuriranje uvjeta izvođenja u informacijskom sustavu kojeg koristi Agencija.

Ravnateljica
Jasmina Havranek
prof. dr. sc. Jasmina Havranek

Dostaviti:

1. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
n/p ministrice, prof. dr. sc. Blaženka Divjak, Donje Svetice 38, Zagreb,
2. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za visoko obrazovanje, Donje Svetice 38, Zagreb,
3. Ministarstvo znanosti i obrazovanja,
Uprava za znanost i tehnologiju, Donje Svetice 38, Zagreb,
4. Sveučilište u Zagrebu,
n/p rektora, prof. dr. sc. Damir Boras, Trg Republike Hrvatske 14, Zagreb,
5. Sveučilište u Zagrebu Hrvatski studiji,
n/p pročelnika, izv. prof. dr. sc. Mario Grčević, Borongajska cesta 83 d,
Zagreb,
6. Pismohrana, ovdje.